

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Soest

14/01/2021
jaargang 99

nr **16**

Van 1958 tot 1996 wordt de gemeente van Soest in het ambt gediend door ouderling G. Stuivenberg, die veel ambtelijk werk verzet. Zo gaat hij tussen 1967 en 1979 als enige ouderling in de gemeente bijna iedere zondag in de leesdiensten voor. Het is opmerkelijk dat hij daarbij nooit wegens ziekte moet verzuimen. Bij zijn 25-jarig ambtsjubileum, in 1983, krijgt hij van de gemeenteleden een grote Statenbijbel.

Na zijn overlijden schenkt de familie deze aan de kerk, waarna hij jarenlang als kanselbijbel wordt gebruikt. Als Stuivenberg op 24 november 2004 op 84-jarige leeftijd overlijdt, wordt hij door de hele gemeente met jaloersheid nagestaard: 'Onze geliefde broeder mag nu zijn Koning eeuwig grootmaken. In zijn ambtelijke en persoonlijke leven moest hij veel meemaken, maar de gemeente mocht er wél bij varen. Soli Deo Gloria!'

Jezus en de geraakte

De evangelist Lukas heeft de Zaligmaker getekend als Verlosser van ziel en lichaam. Zo brengt Lukas ons ook bij deze geschiedenis uit Lukas 5. Hij schrijft in vers 18: 'En zie'. Er is dus iets wat onze aandacht trekt.

Doch opdat gij moogt weten dat de Zoon des mensen macht heeft op de aarde de zonden te vergeven (zeide Hij tot den geraakte): Ik zeg u, sta op en neem uw beddeken op en ga heen naar uw huis.

Lukas 5:24

We worden in de eerste plaats bepaald bij een mens die geraakt is, dus bij iemand die verlamd is. Wij lezen niet over de naam van deze mens. En toch staat zijn naam er wel, dat is: doelmisser. Want de mens was in het paradijs gesteld om God te kunnen loven en prijzen, maar door de diepe val is dat onmogelijk geworden. Van nature gaan we op in het hier en nu. Als een mens in het natuurlijke erachter komt dat hij iets niet meer kan wat hij voorheen wel heeft gekund, ervaart hij wat hij mist. Dan zal hij er alles aan doen om dat opnieuw te kunnen. Zo is het ook in het geestelijke leven. Als een mens door Woord en Geest ontdekt wordt aan zichzelf, gaat hij zien dat hij een dodelijke kwaal bij zich draagt. En door de liefde die ingestort wordt, zal het zijn begeerte zijn om van die kwaal verlost te worden. Door de spiegel van de wet wordt hij er voor het eerst en bij vernieuwing achter gebracht wat die kwaal inhoudt. En in plaats van zichzelf daarvan te kunnen verlossen, wordt hij teruggebracht bij de oorsprong van die kwaal. En dat is hoe de grote Schepper een mens volmaakt geschapen had, maar de mens heeft die kwaal moed- en vrijwillig over zich gehaald.

Als dat door genade beleving wordt - want dat kan alleen door genade -, wordt het van 's mensen kant onmogelijk om ooit van zijn kwaal verlost te worden. Daarmee wordt zo'n mens niet lijdelijk, want door de liefde wordt op Gods tijd de roep geboren zoals we die lezen in Zondag 5: 'Aangezien wij dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben, is er enig middel waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en

wederom tot genade komen?'

Als door genade vanuit het heilig Evangelie dan gehoord wordt dat er een Ander buiten mijzelf is Die verlossen kan, komt er een begeerte om daar te komen. Zo is het ook bij deze man.

Vrienden van de geraakte

Nadat de man gehoord heeft dat Jezus in Kapérnaüm is, dragen zijn vrienden hem daarheen. Wat is het groot als we vrienden of vriendinnen mogen hebben. Maar wat zijn nu echte vrienden? Zij die in voor- en tegenspoed bij ons zijn. Dat is zelfs een opdracht: om onze naaste lief te hebben als onszelf. Ook in het geestelijke leven is het groot om vrienden te hebben die één zijn in de nood. Dan wordt die nood mee gedragen en gebracht op de juiste plaats. Zo staat het ook in vers 18: '...en zochten hem in te brengen en vóór Hem te leggen'. Wat is het toch altijd weer waar dat het gaat door een weg van onmogelijkheid. 'En niet vindende waardoor zij Hem inbrengen mochten...' (vers 19). Dan zeggen de vrienden niet: 'Het is te moeilijk', of zelfs: 'Het is onmogelijk, laten we maar weer teruggaan'. Nee, teruggaan is onmogelijk, want de liefde drijft en de nood drukt.

Dan komen zij op het dak terecht, en door het dak brengen zij hun vriend voor de voeten van Jezus, de Verlosser. Zij mogen hun vriend kwijtraken aan Hem. Hebben wij zo weleens een van onze naasten in de weg van de nood kwijt mogen raken bij de Heere, zoals deze vrienden?

Er staat in vers 20: 'En Hij ziende hun geloof...' Het is dus een geloofszaak. Als dat zo is, komt dat niet bij hen vandaan, maar uit de Gever Die het geloof schenkt. Dan blijft er nog maar één verwachting over, zowel bij hem die aan de voeten van Jezus ligt als bij de vrienden die op het dak staan. Als Christus Zijn eigen werk ziet, zal Hij op Zijn tijd ook uitkomst geven.

De kwaal getoond

De geraakte man heeft niet anders dan Jezus zijn kwaal te laten zien, zowel die aan de buitenkant als door genade ook die aan de binnenkant. Daarom zegt Jezus:

ds. J. van Laar,
Barneveld-Zuid

In dit nummer

4 Commentaar:
Van grote betekenis

7 Van Overzee:
Gods wijze raad

16 Grafrust

- 2** Jezus en de geraakte
- 3** De zaligsprekingen [2]
- 5** Anna, de weduwe [3]
- 6** Bijbelstudie 1 Petrus [2]
- 8** Passend onderwijs
- 9** Boeknieuws
- 10** Kerknieuws
- 10** Berichten
- 10** Kerkdiensten
- 15** Jeugdrubriek

De zaligspreekingen [2]

'En Jezus de scharen ziende, is geklommen op een berg; en als Hij nedergezeten was, kwamen Zijn discipelen tot Hem. En Zijn mond geopend hebbende, leerde Hij hen.'

Matthéüs 5:1,2

Thomas Watson

'Mens, uw zonden zijn u vergeven.' Als dat geschonken wordt in ons leven kunnen de omstandigheden hetzelfde blijven, maar als voor deze verlamde eens de dood komt, zal het in de dag der dagen met de komst van de verheerlijkte Christus voor hem betekenen: 'Komt in gij gezegende Mijns Vaders en beërft het Koninkrijk Gods.' Dat betekent dat iemand die hier op aarde geen stap kon verzetten, daar eeuwig zal huppelen van zielenvreugde, daar zij hun wens verkrijgen. En dat alles door de Zoon des mensen, Die Mens wilde worden, om voor doelmissers de eeuwige zaligheid aan te brengen.

Heeft u door genade nog geen wetenschap van uw dodelijke kwaal?

Roep Hem dan aan en zeg: 'O Heere, ontdek mij toch aan mijn dodelijke kwaal.'

De geraakte mag ook naar zijn lichaam weer gezond worden. Daarin laat de Zoon des mensen zien: wat onmogelijk is bij de mensen, dat is mogelijk bij God. En dat alles omdat Christus Mens wilde worden om al de kwalen van zonden en ongerechtigheden van ziel en lichaam van Zijn kinderen weg te dragen, zodat zij voor Gods aangezicht kunnen verschijnen. Zo gaat Zijn Woord nog uit tot twee soorten mensen. Wie zijn wij? Heeft u door genade nog geen wetenschap van uw dodelijke kwaal? Roep Hem dan aan en zeg: 'O Heere, ontdek mij toch aan mijn dodelijke kwaal.' Bent u er al wel achter gebracht dat er van uw kant maar één recht overblijft, dat u alleen maar de eeuwige dood verdiend hebt? Wat een wonderlijke plaats, als dit op aarde mag worden geleerd door genade. Dan zal het op Gods tijd klinken: 'Ik zeg u...' (vers 24). Dan spreekt Hij niet tot oordeel maar tot een eeuwig voordeel. Als dan de dood komt, is er een eeuwig verheugen in de verheerlijkte Zoon des mensen.

De bediening is niet in het algemene gelegen

Waarom zou de bediening niet in het algemene gelegen zijn? Heeft dan de HEERE maar alleen door Mozes gesproken? (Num. 12:2). Waarom zou de een wel preken en de ander niet? Ik antwoord: Omdat God - Die een God van orde is - het werk van de bediening gemaakt heeft tot een ambt dat zorgvuldig gekozen is, onderscheiden van elk ander ambt.

Zoals in het natuurlijke lichaam de leden een onderscheiden functie hebben: het oog om te zien en de hand om te werken, zou u ook kunnen vragen waarom de hand niet zou zien en het oog niet zou werken. Het is omdat God het onderscheid heeft gemaakt. Hij heeft het vermogen om te zien aan het ene gegeven en niet aan het andere. Zo is het hier ook: God heeft onderscheid gemaakt tussen het werk van de bediening en ander werk.

Waar ligt dit onderscheid? We vinden in de Schrift het onderscheid tussen de herder en het volk. 1 Petrus 5:1, 2: De ouderlingen (of dienaars des Woords) vermaan ik: Weidt de kudde Gods, die onder u is. Als iedereen mag preken, mogen allen dat volgens dezelfde regel ook, en wat zal er dan terecht komen van het onderscheid dat de apostel maakt? Waar zal Gods kudde zijn als allen herders zijn? God heeft het werk voor de dienaar des Woords afgezonderd. Dat is hem eigen en komt een ander niet toe.

De preekstoel

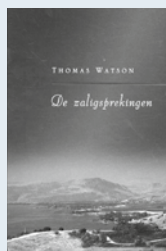
Het tweede is de preekstoel waarop Christus preekte. Hij is geklommen op een berg. De wet werd ooit op een berg gegeven, en hier legt Christus haar uit op een berg. Hiëronymus*) en andere geleerden veronderstellen dat deze berg de berg Thabor is geweest. Het was een plaats die geschikt was om er te spreken: hij was boven de mensen, en ook geschikt als het over een grote toeloop van hoorders ging.

De gelegenheid

Bij welke gelegenheid beklom Christus de berg? 'De scharen ziende'. De mensen dromden samen om Christus te horen, en Hij wilde de menigte niet laten gaan zonder een preek. Nee, de schare ziende, is Hij geklommen op een berg. Jezus Christus is van de hemel gekomen om een werk voor zielen te doen. Hij koos hier voor een tijd Zijn woonplaats, en preken was Zijn bezigheid. De mensen konden er niet zo sterk naar verlangen om te horen als Hij ernaar verlangde om te preken.

Dienaren des Woords moeten de gelegenheid waarnemen om te dienen

Hierbij moeten we opmerken dat Christus' dienaren volgens het voorbeeld van Christus elke gelegenheid moeten aangrijpen om aan zielen goed te doen. Bidden en preken en studeren moet ons werk zijn. Predik het Woord, houd aan tijdiglijk, ontijdiglijk (2 Tim. 4:2).

Uit: "De zaligspreekingen", Thomas Watson (uitg. Den Hertog).

*) Sophronius Eusebius Hiëronymus (ca. 347-420), leraar in de vroegchristelijke kerk, redenaar en geleerde.

(wordt vervolgd)

Van grote betekenis

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Het jaar 2020 is de geschiedenis ingegaan als het jaar van de coronapandemie. Maar te vrezen valt dat ook het nieuwe jaar in dat teken zal staan.

In allerlei opzichten wordt het leven nog steeds in hoge mate bepaald door deze ziekte. Een nieuwe, nog besmettelijker variant is inmiddels opgedoken. Voor de gezondheidszorg, voor allerlei bedrijfstakken en ook voor het alledaagse sociale verkeer heeft dat alles grote en ingrijpende consequenties. Gods rechtvaardige oordelen gaan over de wereld, zo moeten we belijden. De wesenlijke vraag daarbij is echter of we als maatschappij, maar ook persoonlijk, de ernstige boodschap verstaan en ter harte nemen die daarin voor ons ligt opgesloten. Ook het kerkelijk leven ondervindt nog steeds grote problemen van de corona. Dat betreft zowel de kerkdiensten als allerlei gebruikelijke activiteiten daarmee. Dat dringt te meer nu het kerkelijk leven al zo lange tijd verstoord is en de vooruitzichten niet positief zijn.

Voorrechten

Geen wonder dat de vraag hoe kerkenraden daarmee moeten omgaan, voortdurend aan de orde is. Wat is in de huidige situatie verantwoord en wanneer stelt men gemeenteleden en anderen bloot aan gevaren die we voor Gods aangezicht niet kunnen verantwoorden? Ook in de buitenwereld levert die opstelling allerlei reac-

ties op. Is het in de huidige situatie niet schandalig, zo meent men, dat mensen nog steeds in kerkdiensten samenkomen? Ook al wordt voldoende afstand gehouden en worden andere regels strikt nagevolgd. Gelukkig biedt onze rechtsorde ook in coronatijd voor kerkdiensten een grotere ruimte dan voor andersoortige samenkomsten. Maar is er niet alle reden om van die voorrechten af te zien? Daarmee maakt men ongetwijfeld een betere indruk bij buitenstaanders, die nu vaak negatief reageren op het houden van kerkdiensten met een wat groter aantal bezoekers.

Verkeerde kant

Dat gezichtspunt is inderdaad niet zonder betekenis, maar op die manier beginnen we wel aan de verkeerde kant. De gunst van God moet voor ons veel belangrijker zijn dan de gunst van mensen. Als het gaat om onze kerkdiensten geldt voor ons allereerst de opdracht van het vierde gebod en daarom om de onderlinge bijeenkomst niet na te laten (Hebr. 11:25). Nu kunnen er bijzondere omstandigheden zijn waardoor het houden van kerkdiensten niet mogelijk is: oorlogsgeweld, natuurrampen en ook epidemieën. Overheden kunnen, terecht of ten onrechte, kerkdiensten verbieden.

Maar in de keuzes die kerkenraden in die bijzondere omstandigheden maken, zal het grote belang van de eredienst moeten doorklinken. Die is voor ons niet zomaar iets dat ook net zo goed een tijdje kan worden afgeschaft of door uitzendingen kan worden vervangen.

Juist ook naar de buitenwereld moeten we duidelijk maken dat de zondag en de zondagse kerkdiensten voor ons van grote betekenis zijn. Je kunt je voorstellen dat daar, waar men voorheen al gemakkelijk was in de kerkgang en een of twee keer per maand vaak wel voldoende vond, het niet zo'n punt is om de samenkomsten maandenlang niet door te laten gaan. Maar in bevindelijk gereformeerde kring ligt dat toch anders. Gelukkig wel.

Negatieve reacties

Maar wat als dat samenkomen op beperkte schaal allerlei negatieve reacties oplevert? Dat was afgelopen weken hier en daar duidelijk het geval. Is het dan niet zo dat de Naam en de zaak van God om onzentwil wordt gelasterd en dat wij dat moeten zien te voorkomen? Als het daarom gaat, maakt het natuurlijk wel een groot verschil waaróm Gods Naam gelasterd wordt. Is dat vanwege grove zonden en misstanden in de kerk, met name als die begaan worden door ambtsdragers? Zoiets is natuurlijk heel erg. De profeet Nathan moest David aankondigen dat hij vanwege het overspel met Bathséba zwaar gestraft zou worden, 'dewijl gij door deze zaak de vijanden des HEEREN grotelijks hebt doen lasteren' (2 Sam. 12:14). Het is echter heel wat anders wanneer het samenkomen in de eredienst, waarbij alle veiligheidsvoorschriften in acht genomen worden, leidt tot vijandige reacties in de buitenwereld. Daarin komt dan alleen maar de vijandschap tegen God en Zijn dienst openbaar. Dat behoeft ons niet te bevreemden. Zeker in onze tijd is er weinig begrip voor mensen die naar Gods Woord willen leven. Voor wie de zondag Gods dag is en die gewoon waren twee keer per zondag naar de kerk te gaan. Als we de kerkdiensten zouden nalaten vanwege de venijnige en vijandige reacties van de buitenwereld of als we niet meer op de zonde durven wijzen vanwege de agressie die dat oproept, dan zijn we als kerk op de verkeerde weg. De boodschap van Gods Woord moet gebracht worden 'door eer en oneer, door kwaad gerucht en goed gerucht' (2 Kor. 6:8). Dan hebben we standvastigheid nodig.

Te vrezen is dat ook het nieuwe jaar in het teken zal staan van de coronapandemie.

'En er was Anna, een profetes...'

Lukas 2:36a

Een trouwe kerkganger

Opeens schrijft Lukas over Anna iets wat des te meer opvalt: *'...dewelke niet week uit den tempel, met vasten en bidden God dienende nacht en dag'* (Lukas 2:37b).

J. van 't Hul,
Lieren

De mensen zullen wel gedacht hebben: 'Wat een eenzame vrouw is dat toch. Zo'n weduwe heeft toch ook niet veel aan haar leven'. Maar Anna had haar leven gevonden in Gods huis, in de dingen die aan Zijn dienst zijn gewijd en geheiligd. Nee, ze leeft niet in een klooster, ze zoekt niet de dingen die beneden zijn, maar haar gedachten zijn bij de dingen die boven zijn. Ze heeft haar leven aan haar God gewijd, al het andere is haar de dood geworden.

Ook al mag Anna niet verder komen dan het voorhof der vrouwen, ze kijkt niet uit de tempel, nog geen dag. Wat zou ze ook in de stad moeten doen, op de straten van Jeruzalem? 'Hoe branden haar genegenheên, om 's Heeren voorhof in te treên, haar ziel bezwijkt van sterk verlangen'. En zo maakt ze zich iedere ochtend gereed om naar Gods huis te gaan, naar de plaats waar haar God Zijn woning houdt. Zo leidt Anna haar afgezonderde leven in de ver-

borgen omgang met haar God.

'...dewelke niet week uit den tempel'. Ze is er altijd. Je zou bijna zeggen: dag en nacht. Je kunt wel zeggen dat ze hoorde tot degenen die in het huis des Heeren zijn 'geplant' (Ps. 92).

Wonen in de tempel

Sommigen menen dat Anna gewoon heeft in de tempel, dat ze een woninkje had in een van de zijvertrekken die in de voorhoven waren gebouwd. Net zoals de kleine Samuël ook woonde in een van de vertrekken van de tabernakel. Zoals Samuël letterlijk woonde in Gods huis, zo zou Anna ook ergens gewoon hebben, dicht bij God, vlakbij de plaats waar de verzoening werd aangebracht, net zoals de mus daar een huis vond en zoals de zwaluw een nest mocht bouwen onder de rand van het tempeldak. Alleen op die manier immers, menen sommigen, kan er gezegd worden dat Anna 'niet week uit den tempel'.

'... dewelke niet week uit de tempel.'

Vanuit de gedachte dat er niet alleen priesters en Levieten in de tempel woonden, maar ook burgers uit de stad, misschien ook Anna, zou Psalm 65 kunnen zingen: 'Ja, wonen in Uw huis'. De dichter van Psalm 84 kan dan zingen: 'Welzalig hij, die bij U woont...'. Het zijn mooie gedachten, maar het blijven slechts veronderstellingen. Wat we weten is dit: de tempel is Anna's thuis.

Vasten en bidden

Anna kijkt niet uit de tempel, 'met vasten en bidden God dienende nacht en dag'. Je kon niet in de tempel komen, of Anna was er. Men kon haar al vinden bij het lichten van de morgen. Weer of geen weer. Bij het morgenoffer was ze er al en bij het avondoffer was ze er nog. Ze was in haar ijver alle Levieten de baas, haar hele leven was met de tempel vergroeid. Wie Anna wilde spreken, moest haar in Gods huis gaan zoeken, in 't heiligdom, waar 't volk vergaderd is. Want beter dan dit tijdelijke leven was voor haar Gods goedertierenheid. Steevast was ze in de tempel bezig met vasten en bidden. Vasten (Calvijn noemt het 'een bijkomstigheid bij het gebed'), dat deden de farizeeërs ook, tweemaal per week, op maandag en op donderdag, want, zeiden zij, op maandag had Mozes de Sinai beklommen en op donderdag was hij de berg weer afgedaald.

Anna zal van die malligheid niet geweten hebben, ze vast en bidt, nacht en dag, gewoon, omdat het haar leven is. Als ze vast, sluit ze de vensters van haar hart voor alles van deze wereld. Als ze bidt, opent ze de vensters van haar ziel wijduit naar boven toe.

Anna drentelt niet op straat rond, zegt Kohlbrugge, want ze is in de tempel bezig. In de stilte is ze daar werkzaam. Want er moet, voordat ze kan sterven, nog wat gebeuren in haar leven. Ze weet goed wat ze mist. In heilige werkzaamheid heeft ze met vasten en bidden haar tijd verbeid, wachtend op de komst van haar Zaligmaaker. Eerder heeft ze geen rust. Anna kent een levend Christusgemis, ze heeft een Borg nodig. En zo hoopt ze, verwacht ze en ziet ze uit naar de vervulling van wat God beloofd had: 'Och, dat Israëls verlossing uit Sion kwame' (Ps. 14:7).

(wordt vervolgd)

De levende hoop

‘...Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop’.

1 Petrus 1:3b

In dit tekstvers begint één lange zin, die eindigt in vers 12. Petrus wijst de lezers eerst op de grote genadevoorrechten. Hij beklagt ze niet in hun nood. Zij zijn begenadigde mensen! U hoeft met een kind van God geen medelijden te hebben. Hun verdrukking is een verdrukking van tien dagen!

ds. M. Karens,
Middelburg

‘Geloofd zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus’ (1 Petr. 1:3a). De lofprijzing klimt op tot God. Helaas gaat ook Gods kind zo dikwijls met een gesloten mond over de aarde. Maar bedenk: ‘Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen’. De grote barmhartigheid van God de Vader is de bron van de zaligheid van zondaren. Het wijst op een brandend liefdeshart. Deze barmhartigheid van God is grondeloos (doopformulier). Er zit geen bodem in. Onpeilbaar diep! ‘Ik zal Mij ontfermen diens Ik Mij ontferm, en zal barmhartig zijn dien Ik barmhartig ben’ (Rom. 9:15). De Heilige Geest leert in het leven van de genade deze les: God is ten hoogste recht-

vaardig en ten hoogste barmhartig. Petrus noemt ook de rechtsgrond van de zaligheid. ‘Door (dia) de opstanding van Jezus Christus uit de doden’ (1 Petr. 1:3c). De Borg is opgestaan uit de dood. Hij was overgeleverd om de zonden van de Zijnen, maar ook opgewekt door de Vader tot hun rechtvaardigmaking. ‘De apostel schrijft hier onze wedergeboorte aan de opstanding van Christus toe, niet om Zijn dood uit te sluiten, want daardoor zijn wij met God verzoend, maar omdat deze verzoening ons door Christus’ opstanding wordt toegeëigend en de nieuwe mens in ons wordt verwekt’ (kanttekening 15). ‘Ons heeft wedergeboren tot een levende hoop’. De wedergeboorte is een noodzakelijk

wonder voor de dode zondaar! Maar ook mogelijk door de levende Christus. De geestelijke pelgrims kennen een levende hoop. Dat is iets totaal anders dan: we zullen er het beste van hopen. Deze hoop is een hoop des eeuwigen levens of een levendmakende hoop. Het is als een anker! ‘Het is een hoop die in ons wakker en vast is en alle zwaarigheden overwint, onder welke ook het geloof, waaruit deze hoop ontstaat, wordt begrepen’ (kanttekening 14).

Deze hoop is verbonden met de levende Christus! Owen schrijft: ‘Het is één zaak om in de staat van de genade te zijn, het is een andere zaak om dat te weten’. Weet ik persoonlijk van het levenwekkende wonder, dat God zonder ons in ons werkt? Ken ik ook -in alle nood en strijd- deze levende hoop? Die hoop moet al ons leed verzachten. Komt, reisgenoten, ‘t hoofd omhoog!

(wordt vervolgd)

Vragen

- Wat was het doel van onze schepping? Wat is het doel van de herschepping?
- God is rechtvaardig en barmhartig. Hoe heeft Hij dat bewezen volgens artikel 20 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis?
- Wat bedoelt John Owen met de genoemde uitdrukking?

Dit is het tweede deel in een serie Bijbelstudies over de eerste brief van Petrus.

Het land is verdeeld en de tegenstellingen worden steeds scherper.

Gods wijze raad

Het valt niet mee als plannen mislukken, als verwachtingen niet beantwoord worden, als hoop beschaamd is of als je teleurgesteld wordt in datgene wat je je voorgesteld had. Met mensen kom je beschaamd uit en met jezelf temeer. Wat is toch de mens?

ds. C. Vogelaar,
Towaco (VS)

Het nieuwe jaar is nog maar nauwelijks begonnen en velen in dit land zijn erg teleurgesteld. En dan zijn er nog de spotters die vragen: Waar is nu God, Die gij verwacht? En toch: de dichter zong: 'Maar, trouwe God, Gij zijt het Schild, dat mij bevrijdt'. Die regels werden in mijn hart afgedrukt, nu 52 jaar geleden op weg naar Mijdrecht om een proefles te geven. Ik zag er om verschillende redenen niet goed doorheen. Toen de Heere de storm deed liggen, kwam er kalmte, rust en overgave. Hoewel ik, doordat ik de trein gemist had, te laat bij de school aankwam, en onvoorbereid ook nog een taalles moest geven, gaf de Heere de bevestiging van Zijn belofte. We móesten inderdaad naar Mijdrecht. Daar hebben we negen jaar mogen wonen. Eerst als leraar, daarna als student. O, die trouw van God, ook ondanks onze ontrouw.

Verkwikking

Er zijn nogal wat verhuizingen gevolgd. We

zijn ouder geworden. De zorgen zijn vele, ook in huis. Met behulp van twee verpleegsters kan onze lieve vrouw nog thuis worden verzorgd. Het werk in Gods wijngaard mogen we nog doen, ook het lesgeven aan de twee studenten aan de Theologische School. Het een zowel als het ander heeft de liefde van ons hart. De Heere geeft nog verkwikking op de woestijnreis. Jaren geleden, het was op nieuwjaarsmorgen 1976, heeft de Heere beloofd wat we lezen in Jesaja 46 vers 4: 'En tot den ouderdom toe zal Ik Dezelfde zijn, ja, tot de grijsheid toe zal Ik ulieden dragen. Ik heb het gedaan, en Ik zal u opnemen en Ik zal dragen en redden'. Dat werd die morgen op de preekstoel in Andijk voor mij persoonlijk waar: 'Ik heb het gedaan'. Dat was wat achter lag, het verleden. 'Ik zal het doen'. Dat wees naar de toekomst die verborgen was.

Nu is het 45 jaar later en het is er niet beter op geworden met ons. 'Gun leven aan mijn ziel' is vaak de verzuchting. Als zalig maken toch niet alleen Gods werk was,

wat moest er dan van terecht komen? De zaligheid ligt echter veilig in de doorboorde handen van de getrouwe en zo dierbare Zaligmaker.

Na vier jaar (van 2007 tot 2011) terug geweest te zijn in het oude vaderland riep de Heere ons, voor ons onverwacht, om weer terug te gaan naar Amerika. Hier is het oorlog. Een soort burgeroorlog, wel te verstaan. Het land is zo verdeeld en de tegenstellingen worden steeds scherper. En wat de toekomst betreft, vervult veel zorg ons hart. Kort geleden vernamen we dat een opgewonden menigte het regeringsgebouw in Washington binnengedrongen was. Daar valt geen goed woord over te zeggen. Waar gaat het toch naar toe met dit arme land?

Toch kregen we vanmorgen een beetje moed toen ik het verslag las van de afscheidsdienst van een geliefde ambtsbroeder. Daar was een woord van Hem en over Hem, Die niet liegen kan. Het was de tekst die voor de dienst gekozen was.

Troost

Het afscheidswoord was uit Psalm 33 vers 11: 'Maar de raad des HEEREN bestaat in eeuwigheid; de gedachten Zijns harten van geslacht tot geslacht'. Nee, die raad kunnen wij soms niet verstaan, en de wijsheid ervan niet begrijpen. Maar dwars door het onheilspellende wereldgebeuren, dwars door alle onmogelijkheden, zorgen en verdriet heen, voert de HEERE, de trouwe God van het verbond, Zijn raad uit. Die raad is wijs en goed. God zorgt voor Zijn eer en voor Zijn kerk. Dat zal Hij ook in het nieuwe jaar doen. De Heidelbergse Catechismus zegt van 'de eeuwige Vader van de Heere Jezus Christus, Die alles uit niet geschapen heeft en door Zijn eeuwig raad en voorzienigheid regeert, dat Hij mij met alle nooddruft des lichaams en der ziel verzorgen zal, en ook al het kwaad dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste keren; want Hij kan zulks doen als een almachtig God, en wil dat doen als een getrouw Vader'.

O, bedrukt Sion, het overblijfsel dat de Heere heeft naar de rijkdom van Zijn genade, u kunt uzelf niet bewaren. Laat Koning Jezus maar regeren, dragen en redden. Het is een wonder van genade als we in Zijn raad berusten mogen. Die raad zal zijn tot verheerlijking van Zijn Naam, maar ook tot zaligheid van Zijn Kerk. Er zal er niet één achterblijven of omkomen. Wat zal er een verwondering zijn als ze toch behouden mogen aankomen. Aanbidding, omdat Hij het gedaan heeft.

Passend onderwijs

De Tweede Kamer sprak op 16 november over de vele rapportages van onderzoeken die zijn verricht naar de resultaten van zes jaar 'passend onderwijs'. Een korte samenvatting hiervan is: passend onderwijs verloopt redelijk goed, maar er zijn nog verbeteringen nodig.

G.R. van Leeuwen, in samenwerking met het deputaatschap KGJO, werkgroep Onderwijs

Lang niet iedereen is het echter met deze conclusie eens. Passend onderwijs staat ter discussie. Minister Slob ziet dat ook in en heeft daarom een stap naar voren gemaakt. Hij heeft een schets gemaakt van het onderwijs van de toekomst. Daarin geeft hij aan, welke verbeteringen er nodig zijn en zet dan een stip op de horizon: meer inclusief onderwijs. Dit is verrassend, omdat inclusief onderwijs verdergaat dan passend onderwijs. En dat in een periode dat er veel commentaar is op de huidige gang van zaken.

Er bestaat dan ook weerstand tegen deze gedachte. De minister toont desondanks dat hij visie heeft: leerlingen met een beperking krijgen onderwijs op een reguliere school, waarbij de nodige ondersteuning en zorg dichtbij de leerlingen is georganiseerd (het zogenoemde 'inclusief onderwijs'). Daarbij stelt hij echter ook dat hij niet van plan is het speciaal onderwijs af te schaffen: er zullen altijd kinderen blijven die een speciale vorm van onderwijs nodig hebben. De organisatie van speciaal onderwijs kan volgens minister Slob echter veel flexibeler.

Onderwijsvisie

We vatten eerst de onderwijsvisie samen zoals die al eeuwen gehanteerd wordt op christelijke scholen: ieder kind is uniek

en dus mag elk kind er zijn en hoort elk kind erbij. We zijn één grote familie en we zorgen voor elkaar. Ontferming over het zwakke, begrip voor mensen met andere gaven, nabijheid voor kinderen die extra aandacht nodig hebben en acceptatie van de ander horen bij de reformatorische kernwaarden. De leerling met goede onderwijsresultaten kan de zwakkere helpen, en omgekeerd. Dit is goed voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van alle kinderen. Een kind moet leren 'samen-leven'.

Bij de uitwerking hiervan moet het uitgangspunt niet zijn 'wat het kind heeft', maar 'wat het kind kan en daarbij nodig heeft'. Diagnostisch onderzoek bij kinderen moet dan ook gericht zijn op de mogelijkheden van een kind. Daarbij gaat het niet om het realiseren van alleen cognitieve opbrengsten. We zijn van mening dat het bij de kwaliteit van het onderwijs gaat om het realiseren van persoonlijke groei bij leerlingen, die past bij hun emotionele, sociale en cognitieve mogelijkheden. Wat vraagt de hier geschetste denkrichting van onze scholen in de komende tijd?

Jeugdhulp

Er is momenteel veel te doen over de zogenoemde 'thuiszitters'. Er zitten inderdaad leerlingen thuis vanwege het ontbre-

ken van passende onderwijsondersteuning. In veel gevallen mankeert het aan een (snelle) beschikbaarheid van vormen van jeugdhulp en de (intensieve) samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs. Voor de inzet van jeugdhulp zijn scholen afhankelijk van de medewerking van gemeenten, die enorme financiële tekorten ervaren door de grote vraagstukken op het gebied van jeugdhulp. Zolang dit zo is, blijft het 'dweilen met de kraan open'. Er ligt een taboe op het spreken over de oorzaken van snelle toename van de jeugdproblematiek. We denken aan de gevolgen van echtscheiding – ruim de helft van de kinderen die een vorm van jeugdhulp hebben, komen uit een echtscheidingsituatie - en aan hechtingsproblemen van kinderen die hun eerste levensjaren volledig doorbrengen in de kinderopvang. Desalniettemin hebben we helaas een fiscaal stelsel dat voordelig is voor tweeverdieners en maken veel hypotheeklen het ook nodig dat beide ouders actief zijn op de arbeidsmarkt. Echtscheidingen kunnen steeds eenvoudiger afgewikkeld worden en er wordt volop reclame gemaakt voor Second Love. Aan dit soort 'verworvenheden' van de individualistische burger mag niet worden getornd.

Oproep

Het zou goed zijn als de vormen van hulp en ondersteuning aan leerlingen organisatorisch zoveel mogelijk worden geïntegreerd. Dit is een voorwaarde om meer leerlingen met een grote ondersteuningsvraag in de reguliere school op te vangen. Denk bijvoorbeeld aan de inzet van een maatschappelijk werker en een gedragsdeskundige die leerlingen, leerkrachten en ouders begeleidt. Een preventieve aanpak is nodig. Door in te zetten op vroegsignalering kan opschaling naar zwaardere vormen van jeugdhulp voorkomen worden. Gemeenten gaan dit meer en meer inzien. De samenwerking tussen de reformatorische hulpverleningsinstellingen onderling en met het scholenveld vraagt in de toekomst nog nadrukkelijker onze aandacht. Het opvangen van leerlingen met complexe ondersteuningsvragen kan alleen slagen als leerkrachten de juiste ondersteuning krijgen. Minister Slob wil dat graag, maar dan zal hij hiervoor ook de middelen beschikbaar moeten stellen. Uiteindelijk gaat het erom dat er gezamenlijk het goede - vooral het ene nodige - voor de leerlingen wordt gezocht. Moge de Heere Zijn zegen daaraan verbinden!

Reacties: p.kieviet@versluijsschool.nl

Ieder kind is uniek en dus mag elk kind er zijn en hoort elk kind erbij.

Boekennieuws

N.a.v. "Kersten in quotes. Dienaar, herder, leraar", B. Bolier; uitg. De Banier, 217 pag.; € 14,95.

Noodzakelijke bijstelling in beeldvorming

Misschien herinnert u zich nog dat in 2018 een uitgave verscheen van B. Bolier onder de titel: "Kersten in kleur, Voorganger, verbinder, vernieuwer". De bedoeling was toen om een eerlijk beeld te schetsen van ds. G.H. Kersten, die in de (begin)fase van 1907 tot 1948 zoveel voor onze gemeenten heeft betekend. Grondlegend in de diepe zin van het woord.

Vanuit deze fundamentele band doet het weldadig aan opnieuw over zijn leven te lezen, met sympathie, zonder dweperig te zijn. Blind adoreren zou ook niet de stijl van de zakelijke ds. Kersten geweest zijn. Voor hem woog de eer van God en hij wist heel goed van zijn zonden en gebreken.

Die eerste uitgave over ds. Kersten van deze broeder-ouderling van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Elspeet heb ik toen ook in ons kerkblad geïntroduceerd. En we hebben als redactie hem vervolgens een jaar lang de gelegenheid gegeven om u maandelijks mee te nemen door zijn publicatie. De belangstelling daarvoor bleek groot. Dat deed me goed, want het was de hoogste tijd dat de beeldvorming over de persoon en het leven van ds. Kersten aandacht kreeg.

Kersten in quotes

Nu heeft de auteur een tweede boekje geschreven: "Kersten in quotes". 'Met de bedoeling om een evenwichtig beeld te geven van de wijze waarop hij over bepaalde thema's sprak, gebundeld in een toegankelijk boek. Het gaat nu dus vooral over het gedachtengoed van ds. Kersten, dus over de wezenlijke inhoud van zijn preken en schrijven. De bedoeling is integer, de uitvoering is niet eenvoudig. Want met citaten is in de loop van de tijd al veel ellende aangericht in de kerk. Daarom waarschuwen onze Dordtse vaders daar ook tegen in het Besluit van de Leerregels. Dit gevaar van citeren heeft Bolier goed beseft. Vandaar dat hij zich van pagina 7 tot 13 uitvoerig verantwoordt, en daar vervolgens nog een lange inleiding op laat volgen om zijn werkwijze te verduidelijken. Het beperkte bestek van deze inleiding laat niet toe hem hierover zelf aan het woord te laten. Welke onderwerpen komen aan de orde? Hier volgen de tien thema's van de tien hoofdstukken: de natuurstaat van de mens, de noodzaak van ontdekking, de vereniging met Christus, de roepstem tot zondaren, de soevereine verkiezing, de waarde van het geloof, de standen in het genadeleven, de vruchten van de Geest, de christelijke levenswandel, de strijd en de overwinning. Een subjectieve keus, natuurlijk, maar wel een evenwichtige.

Recht doen

We laten Bolier met hartelijke instemming aan het woord: 'Het is verbazingwekkend hoe vaak ds. Kersten onjuist geciteerd of verkeerd begrepen is. Hem worden dan uitspraken in de mond gelegd die hij nooit bedoeld heeft te zeggen. Zonder werkelijk te (willen) doorgronden wat Kerstens intentie was, blinken ook theologen en kerkhistorici soms uit in oppervlakkig onderzoek,

eenzijdigheid of al dan niet onbewust onbegrip. Daarbij wordt ds. Kersten soms afgerekend op de wijze waarop anderen met zijn woorden zijn omgegaan. Het blijkt nogal eens dat personen die ds. Kersten op een bepaald punt instemmend aanhalen juist diens evenwichtige benadering van bepaalde thema's missen. Zonder grondig te onderzoeken, wordt te gemakkelijk een isgelijktaken geplaatst. Dit is me uit het hart gegrepen! Het gaat over beeldmisvorming van verschillende kanten. Dan krijg je van die vreemde fabels zoals: bij Kersten is Christus kennis niet zo nodig; bij hem is de Evangelieprediking alleen tot veroordeling; hij stelt dat er geloof zonder kennis van Christus kan zijn; de wedergeboorte wordt gewerkt door de wet; hij hanteert onbijbelse bekeringschema's; leert drie wegen in plaats van twee; hij preekt de christen en niet de Christus; is een harde dogmaticus, enz. enz.'

In "Kersten in quotes" wordt overduidelijk dat zulke beweringen ver bezijden de waarheid zijn. En daarom ben ik zo blij met dit boek. Het gaat niet over een vorm van heiligenverering, maar om recht te doen aan deze dienaar des Woords, de herder en de leraar die ds. Kersten door Gods genade was! En aan wie we ons dáárom zo hartelijk verbonden weten. Daarom wensen we zo van harte dat met name de jongere generatie dit zal proeven, ernaar zal vragen en hierbij zal blijven. Met hun hart! Om door middel van deze eerste kennismaking Kerstens oorspronkelijke geschriften te gaan lezen, zoals "Meer dan overwinnaars".

Misschien mag ik ook een oproep doen aan onze ambtsdragers om hierin persoonlijk en ambtelijk een voorbeeld te zijn. De God der geslachten en deze waarheid der geslachten horen immers wezenlijk bij elkaar.

We hebben Bolier opnieuw gevraagd om in 2021 jong en oud elke maand wat mee te nemen in de grote lijnen van zijn boek. Opdat dit doel mag bereikt worden.

v. A.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Moerkapelle,
ds. J. IJsselstein, te Utrecht.

Bedankt:

Voor Aalst en Grand Rapids-Covell Avenue
(Michigan, VS),
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;

Voor Brant County (Ontario, Canada),
ds. A. Verschuure te Capelle aan den
IJssel-Middelwatering;
Voor Ridderkerk (voor de zending in Albanië)
en Zeist,
ds. J.B. Huisman te Ermelo;
Voor Sioux Falls (South Dakota, VS),
ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack
(British Columbia, Canada).

Voor Genemuiden en Den Haag-Scheveningen,
ds. M. Joosse te Ede;

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 140

De scribe van de diaconie in Barneveld-Zuid
is nu: D. Evers, Hazendonkseweg 25a,
6741 MT Lunteren; tel. 0342-443951;
e-mail: devers@kliksafe.nl

Berichten

BIJENKOMSTEN HELPENDE HANDEN

Gouda - 28 januari; Bart-Jan Noorlander spreekt voor ouders van tieners die praktijk-onderwijs volgen over 'Stimuleren en begrenzen; opdracht en uitdaging in de opvoeding'.
Woerden - 6 februari; Leandra Tanis-Koese spreekt voor meisjes en vrouwen met het Syndroom van Turner en hun familieleden over het aangeven van grenzen.
Geldermalsen - 4 maart; Wietske Noordzij spreekt voor ouders van kinderen met Gilles de la Tourette en een (boven)gemiddelde

intelligentie over 'Leven met tics'.
Woerden - 6 maart; bijeenkomst voor jongeren met autisme; een jongere spreekt over 'Leven met autisme in de digitale wereld'.
Geldermalsen - 11 maart; bijeenkomst voor ouders en brussen (vanaf 16 jaar) van kinderen met autisme en een verstandelijke beperking. Ervaringsdeskundigen en een professional gaan in gesprek over 'Brussen: helpen en geholpen worden'.
Veenendaal - 18 maart; ds. W.A. Zondag spreekt voor mantelzorgers van mensen met niet-aangeboren hersenletsel over 'Omgaan met moeite en verdriet'.
Woerden - 29 april; Ada de Jong spreekt voor ouders van kinderen met een ernstig meer-

voudige beperking over 'Levend verlies'.
*Voor deze bijeenkomsten geldt dat door-
gaan mede afhankelijk is van overheids-
maatregelen. Voor meer informatie en aan-
melden: zie www.helpendehanden.nl.*

AANGEPASTE KERKDIENT

Op zaterdag 23 januari (15.00 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te Woerden een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking. Student P.J. de Raaf zal voorgaan. Als u de dienst wilt bijwonen, dient u zich per mail op te geven aan ptmbos@gergemwoerden.nl. U kunt ook meekijken op de website www.gergemwoerden.nl.

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen

ZONDAG 17 JANUARI 2021

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens;
Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem;
Aalst 14.30 uur ds. B. Labeë; Alblasserdam
9.30 en 14.00 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld;
Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur stud. M.G.
van Middendorp; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur
ds. W. Visscher; Amsterdam 18.00 uur ds. R.
Kattenberg; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds.
R.A.M. Visser; Arnhem 18.30 uur ds. A.A. Brugge;
Barendrecht 10.00 uur ds. W. Silfhout en 15.00
uur ds. H.J. Agteresch; Barneveld-Centrum 9.30
en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid
9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Benthuizen 9.30
en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 19.00 uur
ds. C. Sonneveld; Berkenwoude 10.00 en 18.30
uur ds. J.W. Verweij; Bodegraven 10.00 uur ds.

C.G. Vreugdenhil en 15.00 uur ds. W.A. Zondag;
Borssele 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. D.
de Wit; Boskoop 18.30 uur stud. L. van der Kuijl;
Brakel 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d
IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A.
Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 15.30 uur
ds. A.T. Huijser en 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder;
De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 19.00 uur
ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen
10.00 uur ds. M.L. Dekker en 15.00 uur ds. J. van
Rijswijk; Den Helder 16.00 uur stud. P.J. de Raaf;
Deventer 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord
14.30 uur ds. H.A. van Zetten; Dirksland 10.00
en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30
en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en
15.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord
16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Enkhuzen 9.30
en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur
stud. M. Boersma; Enter 9.30 en 15.00 uur stud.
M. Boersma; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B.
Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 en 19.00

uur stud. J. Beens; Gorinchem 10.00 en 16.00
uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. P. Mulder en
16.00 uur ds. G. Clements; Goudswaard 18.00
uur ds. M.L. Dekker; 's-Gravenpolder 9.30 en
18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 9.30
en 15.30 uur ds. C. van Krimpen; Haamstede 19.15
uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30
(H.D.) en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-
Ambacht 10.00 uur (H.D.) ds. M.H. Schot en 15.30
uur ds. M.L. Dekker; Hilversum 19.00 uur ds. W.
Visscher; Hoofddorp 19.00 uur ds. A. Schreuder;
Houten 19.00 uur ds. W. Harinck; Kampen 9.30
uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 15.00 uur ds.
S. Maljaars; Kapelle-Biezellinge 10.00 uur ds. J.
IJsselstein; Katwijk aan Zee 18.00 uur ds. M.H.
Schot; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds.
G. Beens; Kortgene 10.00 en 15.30 uur ds. C.J.
Meeuse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.)
ds. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur
ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 19.00 uur ds. L.
Blok; Leiderdorp 10.00 uur ds. A. Schreuder en
15.30 uur ds. M.H. Schot; Lisse 16.00 uur ds. A.
Schreuder; Marknesse 19.00 uur ds. A. Schot;
Meeuwen 15.00 uur ds. P. Mulder; Meliskerke
9.30 en 14.30 uur ds. M. Joosse; Melissant 15.00
uur ds. J. IJsselstein; Middelburg-Centrum 9.30
en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid

15.00 uur ds. P.C. Vlot; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 17.00 uur ds. W.A. Zondag; Naaldwijk 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. W. Silfhout; Nieuwerkerke 14.30 uur ds. K. Boeder; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Nijkerk 14.30 uur ds. J.B. Huisman; Nunspeet 9.00 en 11.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Oostburg 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Oosterland 14.30 uur ds. G. Pater; Oostvoorne 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 10.00 en 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 15.30 uur ds. M. Blok; Poederoyen 14.30 uur ds. C. Hogchem; Poortugaal 19.00 uur ds. H. Brons; Puttershoek 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rhenen 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.00 (H.D.) en 11.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 14.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; Rilland-Bath 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur ds. L. van der Kuijl; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. A. Verschuure; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 9.00 en 11.15 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.00 en 15.00 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Sliedrecht 9.00 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J. Schipper; Stolwijk 19.00 uur ds. W. Silfhout; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. S.W. Janse; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. G. Clements en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; Waarde 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 9.30 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 18.30 uur ds. S.W. Janse; Woerden 10.00 en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eekveld; Zwijndrecht 9.30 en 15.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 uur ds. A. Vermeij.

DINSDAG 19 JANUARI 2021

Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. L. van der Kuijl; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

WOENSDAG 20 JANUARI 2021

Barendrecht 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. G.J. Baan; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Goudswaard

19.30 uur ds. J.W. Verweij; Groningen 19.30 uur ds. A.J. de Waard; Herkingen 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Hilversum 19.45 uur ds. A. Verschuure; Kamperland 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Leiderdorp 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Meeuwen 19.30 uur ds. J. van Laar; Meliskerke 19.30 uur ds. E. Bakker; Nieuwdorp 19.30 uur ds. D. de Wit; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. J. Beens; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J. Schipper; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Puttershoek 19.30 uur (H.D.) ds. P. Mulder; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Sliedrecht 19.45 uur ds. A.T. Huijser; Spijkenisse 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Terneuzen 19.30 uur ds. J.B. Zippro.

DONDERDAG 21 JANUARI 2021

Aagtekerke 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. G. Pater; Borssele 19.30 uur ds. D. de Wit; Boskoop 19.30 uur ds. H. van der Heiden; Dinteloord 19.30 uur ds. E. Bakker; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. C. van Ruitenburg; Middelharnis 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.J. van Eekveld; Rhenen 14.15 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder;

Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. F. Mulder; Soest 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Terwolde - De Vecht 14.30 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Zoetermeer 19.30 uur ds. L. Blok.

VRIJDAG 22 JANUARI 2021

Beekbergen 15.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder.

ZATERDAG 23 JANUARI 2021

Woerden 15.00 uur (aangepaste dienst) stud. P.J. de Raaf.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 17 JANUARI 2021

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Meliskerke geeft met ontroering kennis van het overlijden van zijn geliefde oud-ambtsbroeder, de heer

Jacobus Wisse

in de leeftijd van 75 jaar.

Van 1992 tot en met 2013 heeft hij de gemeente in getrouwheid mogen dienen als diaken.

De Heere ondersteune de achtergebleven familie in dit verlies en heilige de roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, W. Maljaars, preses
S. Riemens, scriba

Meliskerke, januari 2021

Opnieuw kreeg ik ter gelegenheid van de kerstdagen, de jaarwisseling en mijn verjaardag veel hartelijke blijken van liefde, vriendschap en medeleven. Daar wil ik graag allen voor bedanken. Tevens maak ik van deze gelegenheid gebruik om familie, vrienden en bekenden van harte Gods nabijheid en zegen toe te wensen in 2021.

Mw. H. Baaijens-Kersseboom
Hoofdland 1, kamer 211
3332 RD Zwijndrecht

Bestel gemakkelijk online op
www.kwaliteitpanty.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca voor
accommodaties en autoverhuur.

Boek jouw ideale vakantie!
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

Heerlijk een week of langer er tussenuit. Dat kan in een prachtig **6 persoons chalet** op Camping de Klimberg in **Hardenberg**. Is voorzien van airco, wasmachine etc. Neem contact op met de Camping voor een reservering 0523-261955 en vraag naar kavel 622 of info Jaap en Ineke Karens 06-30673751.

VerkeerstheorieVanWijngaarden

AUTO THEORIE ONLINE

€9,95

www.verkeerstheorievanwijngaarden.nl

New Zealand
Come 2 Carterton, New Zealand

PONATAHI CHRISTIAN SCHOOL

Our long-standing principal is nearing his retirement and is considering his future. We are seeking expressions of interest for a successor. Please check out the exciting information about our school, church, and local community by visiting our school website at www.ponatahi.school.nz (vacancies).

For further information, please contact the Ponatahi Christian School Board of Trustees via email at come2carterton@gmail.com

RSVP please by 5 February 2021

PROBLEMEN MET VERSLAVING?

Addisa
safety for addicts

Wacht niet langer! Er is hulp!

Voor jou en jouw naaste(n). Met oog en hart voor identiteit.

085 – 0601964 www.addisa.nl

NeoLife! Omega-3 Plus:

Hart, rust, concentratie, gewrichtspijn, geheugen.
Willie 0621193507
Kortingscode WS2020
www.naturalhealthproducts.nl

Bent u ook op zoek naar iemand die gevoel heeft voor mooie raambekleding? Wij komen bij u thuis adviseren over uw mogelijkheden. We nemen veel stalen, kwaliteit en ervaring mee!
Bel 06-36294314 of kijk op wiltraamdecoratie.nl

T.H.: tussenwoning Lunteren tot eind nov. 2021. Tel: 0622818330

Stijlvolle **rouw - gelegenheid - doopkleding**
www.kindergelegenheidskleding.nl

Bruinisse: Boek nu uw vakantie op onze gezellige camping!
Safaritent/stacaravan/kampeersplaats.
Kijk op WWW.DEWELBLOK.NL
Tel. 0111-482523

Luisterboeken: Zeemansvrouw, Beter dan goud, Bunyanboeken e.a.
www.ramshoorn.nl

Nieuwe vloer nodig?
Onze collectie PVC, laminaat, Parket, tapijt komen wij graag bij u thuis laten zien, makkelijker kan toch niet?
06-19557166 info@devloerenkoning.nl

Laatste preken v JC Philpot 1-2 à €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1+2 à €32,50
En meer! hetbraambos.nl 078-6933783

BROUWER PSYCHOLOGEN

Wilt u weer sterker in het leven staan?

Brouwer Psychologen biedt kinderen, jongeren en volwassenen hulp bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Onze medewerkers helpen u gedreven en betrokken verder vanuit onze christelijke identiteit. Lees hoe wij er voor u en jou kunnen zijn op www.brouwerpsychologen.nl. Of bel ons op **0180 – 426955**.

Locaties
Ridderkerk, Barneveld en Geldermalsen

Onesiforus

NEDERLANDSE STICHTING VOOR CHRISTELIJKE HANDREIKING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden geraakte personen, gezinnen e.a.

Bestuur:
dr. W.J. op 't Hof (voorz.)
W.A. Barth (secr.)
ds. A. den Hartog
G. Hop
C. Vos

Alle hulpaanvragen worden door een commissie getoetst en besproken met de diaconie.

Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk van giften, collecten en legaten.

U kunt uw bijdrage storten op:
NL36 RABO 0354 2210 00 of
NL76 INGB 0004 1778 00
t.n.v. "Onesiforus"

Comité van aanbeveling:
Ds. G. Gerritsen
Ds. D. Heemskerck
Ds. J. Roos

Adviescommissie:
mr. drs. S. Visser
F. Bouman
D.C. van der Ploeg

Aanvragen en informatie:
www.onesiforushulp.nl
p.a. Weegje 2 | 3295 CT | s Gravendeel | info@onesiforushulp.nl

14 PSALMEN – 3 LIEDEREN

CD € 9,95

Advertentie mogelijk door:

woongoept

Te bestellen: dejonguitgever@gmail.com

PRAKTIJK FIDUCIA

Psychosociale hulpverlening en contextuele therapie

In vertrouwen met jezelf en anderen

Werken aan verandering; verbetering of acceptatie van **persoonlijke, relatie- of familieproblemen.**

www.praktijkfiducia.nl
06 - 29 41 51 47

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloeihulpverlening.nl of bel naar 06-36462176.

Dorathé van Leeuwen
Haydnstraat 19
3906CS Veenendaal

Voor Top Onions B.V. te 's-Gravenpolder is Green Career Consult op zoek, naar mensen die invulling wensen te geven aan de volgende vacatures:

- **Chef Inpak (HBO)**
- **Mechanisch Monteur (MBO)**
- **Inpak Operator (MBO)**
- **Heftruckchauffeur (MBO)**
- **Commercieel Medewerker (HBO)**
- **Inkoper (HBO)**
- **Sales Support Medewerker (MBO)**
- **Administratief Productie-medewerker (MBO)**

Ben jij die gedreven en flexibel ingestelde persoon met passie voor zijn werk? Pak dan deze kans!

Voor meer informatie - waaronder de volledige vacaturetekst - kunt u contact nemen met:

Bart van Eikema Hommes, senior consultant agribusiness - Green Career Consult. Mailadres: bart.hommes@greencareerconsult.nl
Telefoonnummer: 06-53159483

Conflictbemiddeling d.m.v. Mediation voor zakelijk en privé. Drs. J.C. de Jonge, gecertificeerd 'Psycholoog - Mediator NIP'.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
www.dejonge-consultancy.nl

✓ **HULPVERLENING**

✓ **COACHING**

✓ **TRAINING**

✓ **TOERUSTING**

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
I www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Wil jij een bijdrage leveren aan het herstel van mensen, die te maken hebben met psychische kwetsbaarheid? Wij zoeken begeleiders voor de Sandeling in Hendrik-Ido-Ambacht en Transitus in Gouda.

Neem contact op met Jan Scherrenburg, regiomanager. Jan is bereikbaar op 088-892 10 30 of jan.scherrenburg@eleos.nl

www.werkenbijeleos.nl

Rehobothschool
Kootwijkerbroek

HERHAALDE OPROEP

talentvolle
teamleider

4-5 dagen per week

Wil(t) u/jij een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van leerkrachten en kinderen? Wij zoeken een **betrokken en koersvaste teamleider** voor de versterking van ons managementteam.

U/jij bent de verbindende schakel in uw/je team en stimuleert collega's in hun ontwikkeling. Samen met de collega's zorg(t) u/jij voor een veilige en uitdagende leeromgeving voor de kinderen.

Iets voor u/jou?

Bel voor meer informatie met onze directeur dhr. B. Paanstra, 06-21390433. Uw/je sollicitatiebrief stuur(t) u/je naar bpaanstra@rehobothsch.nl.

De Rehobothschool Kootwijkerbroek is een school op reformatische grondslag. De school werkt op basis van Gods Woord in een veilige omgeving aan de persoonlijke en cognitieve ontwikkeling van de kinderen.

Bekijk het functieprofiel op onze website

rehobothsch.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 **0182-58 39 32**
 Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse tel. 038-3332383

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Mark Vos & Anja van den Belt tel. 0548-540053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Benny Vos & Mark Vos tel. 0577-401689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
 078 - 69 32 808 of info@rp nederland.nl
 Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijck • Doelgericht

Annette van Maaren (Msc.)
 Reformatorisch Psycholoog

PH

Haastrecht Oudewater
 Montfoort Gouda
 0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Begrafenisonderneming
Treur

Kroostweg 22
 3704 ED Zeist
 030 692 42 58
 06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl

www.begrafenisondernemingtreur.nl

CAMPING EN CHALETPARK
"DE VERBORGEN HOEK"
 Kom kamperen in FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
 Spouwisolatie
 Dakisolatie
 Gevelisolatie

Energistraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

Zorggeschikte appartementen in Uddel

In Uddel komen 30 nieuwe zorggeschikte appartementen nabij winkels en kerken. Eigentijds, energiezuinig ontwerp met een gemeenschappelijke ontmoetingsruimte.

Bel met Gertrude op **06 30 07 01 88** of kijk op www.wilhelminahofuddel.nl

WILHELMINAHOF

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder
 Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
 ds. G.J. van Aalst
 Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
 T 0186-576990
 E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
 ds. B. Labee
 Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
 T 0318-51 35 97
 E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
 Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
 T 0651-622260
 E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan
 Verloop drukkerij
 postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
 T 078-6912899
 E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,40 per mm.
 Familieberichten € 0,45 per mm.
 Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
 Adreswijzigingen enz. aan:
 Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
 postbus 608, 3440 AP Woerden
 T 0348-489900
 E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
 IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):
 voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
 *afwijkend tarief voor:
 Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
 Mr. A.M. Berman
 3340 Culp Rd. Unit 11
 Vineland Stn. ON LOR 2E0
 T 905 562 1331
 E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

'STIL MAAR, ELSKE!' VADER MAAKT HAAR JAS LOS, ALSOF ZE EEN KLEIN KIND IS.

'Zo, eerst dat natte ding uit. Ga je gauw omkleeden, je bent door en door koud! Ik zal melk voor je opwarmen. Kruip maar in bed.'

Ze volgt vaders raad op. In haar hoofd gonst het en haar keel doet zo'n pijn. Heel snel kleedt ze zich uit en dan kruipt ze in bed. Ze begint te klapertanden en weer moet ze huilen.

Vader komt binnen met een beker warme melk. 'Het is nog te warm om op te drinken, maar toe, kind, vertel nu eens wat er is!' Hij gaat op de rand van het bed zitten.

'Ik had... 'k had ruzie... met Marja en toen... toen ben ik weggegaan... en in de kerk... was 't... zo mooi... Maar m'n fiets is weg en...'

Ze kan niet verder praten en vader kan er niet veel wijs uit worden. Ligt Elske te ijlen? Ze heeft zo'n vreemde kleur. Hij voelt haar wang. 'Je hebt koorts! Ik bel de dokter, want je bent al een poos niet in orde!'

Zijn stem klinkt kort van de spanning. Elske maakt geen bezwaar. Ze is te moe en te naar om er op in te gaan. Ze sluit haar ogen en blijft heel stil liggen.

Met een bezorgd gezicht komt vader al gauw weer de kamer in. 'Die dokters ook. Ik moest een andere bellen en die komt niet. Je moet maar een paar dagen in bed blijven en een paracetamol innemen. Is het maandag nog niet beter, dan kunnen we onze eigen dokter bellen.'

Elske zit half overeind en vader moet de beker vasthouden, zo trillen haar handen. Haar tanden klapperen tegen de beker. 'Had ik je maar eerder naar de dokter laten gaan. En nu nog in die kou buiten geweest! Word je al een beetje warm?'

Veilig in de mist

Naomi stapt op haar fiets, ze gaat naar school. Wat is het mistig buiten! Ze ziet niet eens het einde van de straat.

Wat is mist eigenlijk? Het zijn kleine waterdruppeltjes die in de lucht zweven. Vaak is het dan koud. Het is gevaarlijk om te rijden als het erg mistig is. Iedereen rijdt dan voorzichtig en kijkt goed uit, want je kunt een ongeluk krijgen! Je bent blij als je weer veilig thuis bent. Misschien is het ook mistig in jouw leven. We zijn in een nieuw jaar gekomen en je bent verdrietig en bang. Je moeder is heel erg ziek of je vader is nog niet zo lang geleden gestorven. Je wordt steeds geplaagd of je voelt je vaak eenzaam. Je weet niet hoe het vandaag zal gaan en je weet niet wat je morgen zal meemaken. Het lijkt wel of het heel mistig is om je heen. Hoe zal het gaan in je leven?

Job wist het ook. Hij zegt in Job 23: 'Zie, ga ik voorwaarts, zo is Hij er niet, of achterwaarts, zo verneem ik Hem niet. Als Hij ter linkerhand werkt, zo aanschouw ik Hem niet; bedekt Hij Zich ter rechterhand, zo zie ik Hem niet'. Het is heel mistig in Jobs leven. Hij ziet de Heere niet meer! Terwijl hij weet dat de Heere voor hem zorgt. Maar de kinderen van Job zijn gestorven, zijn vrienden beschuldigen hem. Hoe moet hij nu verder? Gelukkig kent de Heere Job, zodat hij mag zeggen in zijn verdriet: 'Ik weet: mijn Verlosser leeft!'

Als je verdrietig bent of zorgen hebt, vlucht dan tot Hém. Buig net als Job en belijd je zonden. Dan zul je in de mist de genade en de liefde van de Heere mogen ervaren. De Heere kan en wil jouw God zijn. Bij Hem is het veilig Thuis!

D. VAN WIJNGAARDEN, VEENENDAAL

Ds. Labee over: **Grafrust**

Het is een moeilijk onderwerp, maar velen zullen er met mij over moeten nadenken. Wat moet ik doen nu de graftermijn verloopt van onze ouders? Is 'eeuwige' grafrust niet het meest Bijbels?

Ontluistering

Op aarde is het de laatste ontluistering die elk mens - tenzij we de wederkomst meemaken - te wachten staat: het terugkeren tot stof. Wat leven we er vaak makkelijk aan voorbij... Op onderstaande foto is (het grootste deel van) het opschrift bij de toegang van een begraafplaats zo veelzeggend: 'De wandelaar die deze plaats betreedt, herinnere zich zijn sterfelijkheid'. We denken meestal aan anderen, maar geloven we nog dat wij maar voorbijgangers zijn, op weg naar het graf?

Christenen hebben vanouds, in lijn met Gods heilig Woord, hun gestorvenen begraven. Dat in tegenstelling met bijvoorbeeld de heidense Grieken, die hun doden verbrandden. Daardoor meende men dat de ziel bevrijd werd van het lichaam. Ook

Joden en Mohammedanen hebben vastgehouden aan begraven. Nu is het altijd een heel aangrijpend moment als een begrafenisondernemer de woorden bij het graf spreekt dat we 'overgaan tot de teraardebestelling van een geliefde, die daar zal zijn tot de dag van de wederopstanding'. Maar een ieder weet dat waarschijnlijk de overblijfselen niet op de plaats van begraven zullen blijven. Steeds meer burgerlijke gemeenten hebben besloten de graven na verloop van tijd te ruimen en de beenderen van deze geruimde graven bijeen te leggen in een massagraf. In de wet wordt gesproken over een grafrust van tien jaar of langer. Afhankelijk van de gemeentelijke verordening is het dus mogelijk dat men voor de bovenstaande vragen komt te staan die de beide vraagstellers ons deden toekomen.

Nu moet ons allereerst van het hart, dat we de term 'eeuwige' grafrust niet willen overnemen. Met Guido de Brès (1522-1567) be-

lijden we vanuit onze Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 37: 'Want al degenen die gestorven zullen wezen, zullen uit de aarde verrijzen, de zielen samengevoegd en verenigd zijnde met haar eigen lichaam, in hetwelk zij zullen geleefd hebben'. De grafrust is niet eeuwig maar eindig! Daarbij beeft ons hart als we denken aan allen die wel in het stof gelegd zijn, maar waarvan de Schrift zegt in Openbaring 14 vers 11a: 'En de rook van hun pijniging gaat op in alle eeuwigheid, en zij hebben geen rust dag en nacht (...)'. Dat in tegenstelling tot 'de doden die in de Heere sterven' en waarvan we in vers 13b lezen: 'Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen'.

Het is belangrijk dat men (indien mogelijk) kiest voor een (veel duurder) particulier graf in plaats van een algemeen graf. In het laatste geval is verlengen van de grafrust meestal niet mogelijk. Voor een particulier graf kunnen de grafrechten voor een 'bepaalde' tijd (steeds) verlengd worden als aan de financiële verplichting wordt voldaan. Het is ook mogelijk om een graf te laten 'schudden'. Daarbij wordt het familiegraf geopend, de overblijfselen van de kist verwijderd en de beenderen onderin hetzelfde graf begraven. Vervolgens kunnen andere familiebetrekkingen weer in dit graf worden begraven.

Juist de laatste jaren zijn er ook meerdere pogingen ondernomen om een begraafplaats in privaat eigendom te gaan beheren en daarmee weer te kunnen begraven voor onbepaalde tijd.

Afsterving

In het licht van het 'tijdelijk' zijn in de aarde, moeten we maar niet te lang over deze dingen tobben. Zeker, het is een verdrietig signaal als de gestorvenen binnen tien jaar (of nog eerder) geheel vergeten zijn en 'geruisloos' hun graven geruimd worden. Maar onuitsprekelijk veel voorname is het om Zondag 16, antwoord 42 uit onze Heidelbergse Catechismus te kunnen naspreken: 'Onze dood is geen betaling voor onze zonden, maar alleen een afsterving van de zonden en een doorgang tot het eeuwige leven'. Dan rust ons lichaam met recht tot de morgen van de wederopstanding ergens op deze aarde. Dan is Christus opstanding 'een zeker pand van onze zalige opstanding'.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

